Ao. 1831. No. 14.

SURINAAMSCHE COURANT.

VRIJDAG, DEN 18 FEBRUARIJ.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 9den December. In de zitting van de Kamer der afgevaardigden van gisteren, heeft de heer *Lafitte*, president van den raad van ministers, het voorstel gedaan om de honderd millioen van het zoogenoemde gemeenschappelijke fonds der schadeloosstelling van de emigranten voor de behoeften van den staat over 1830 en 1831 te bestemmen; en bij deze gelegenheid het volgende gezegd: » Ik neem deze gelegenheid te baat, om u eenige inlichtingen omtrent onzen tegenwoordigen toestand te geven. (Luistert! Luistert!)

» Bij het vernemen van aanmerkelijke wapening, is dezer dagen vrees voor oorlog ontstaan, die genoegzamen voet heeft bekomen om den handelsstand des rijks aan te doen, zonder nogtans deszelfs moed te schokken. De stoffelijke belangen der volken vereischen kalmte; want zoo al hunne grootheid uit den oorlog kan voortvloeijen, hangt derzelver voorspoed nogtans alleen van den vrede af. Dezen dierbaren vrede hopen wij steeds te zullen behouden. De onderscheidene kabinetten geven ons bij voortduring de vredelievendste verzekeringen. Onze vriendschapsband is nog naauwer toegehaald met een land, dat ons op het pad der vrijheid is voorgegaan, onze pogingen toegejuicht, zich over onze zegepraal verblijd en onze gematigdheid bewonderd heeft en met ons is in gemeenschap van belangen en beschaving.

» Wij kunnen niet overal eene even sterke overeenstemming verwachten; maar ons nationaal koningschap is toch even spoedig erkend als gevestigd geworden. Tot dus verre was oorlog het onvermijdelijk middel tot erkenning, en elke nieuwe regering had den krijgsroem en de bekrachtiging der overwinning noodig. De troon van *Lodewijk Philippus*, door Frankrijks vermogende gematigdheid gesticht, werd terstond door de verlichte gematigdheid van Europa begroet; en het werd alzoo bevestigd, dat de ondervinding der laatste tijden zoowel voor de vorsten als voor de volken gediend heeft.

» Men moet zich echter niet verwonderen, Mijne heeren, dat de groote beweging, welke bij ons plaats had, terwijl zij ook naar elders oversloeg, verwekte en voorzorgen deed nemen. De volbragte gebeurtenissen konden een algemeene crisis doen te gemoet zien, en deze vrees strekt tot verklaring van de wapeningen, welke alleen veiligheidshalve en niet tot aanvallen geschiedden. Wij verzekeren u, mijne heeren, en zullen door u en Frankrijk geloofd worden, dat wij ten aanzien van deze wapeningen de meest geruststellende en stelligste inlichtingen ontvangen hebben.

» Maar om die inlichtingen zullen wij echter niet nalaten, om ons in staat te stellen, dit zal u aanstonds blijken. (Algemeene teekenen van genoegen. De gansche vergadering wendt hare blikken naar den minister van oorlog.)

» De heer *Lafitte* herhaalt de laatste woorden en voegt er bij: maar wij zullen wegens die inlichtingen groote voorzigtigheid in onze betrekkingen gebruiken en die voorzigtigheid ook aanraden aan hen, die dezelfde beginsels met ons vasthouden. Het oorlog, Mijne heeren, levert droevige en onheilspellende uitzigten op; de kansen zouden verschrikkelijk zijn. Wij duchten er de gevolgen niet van voor ons; zelfs komt het ons, naar de geestdrift, welke Frankrijk bezielt, voor, dat de zaak der vrijheid er weder hare redding aan zou te danken hebben. Maar die manier, om de vrijheid te doen zegevieren, zou schatten en stroomen bloeds kosten; beter is het nog haar door den vrede te doen triumferen.

» Frankrijk zal niet dulden, dat het beginsel der non-interventie geschonden worde. (*Eene menigte stemmen:* Zeer goed! bravo!

De minister herhaalt met eene sterke en deftige stem: Frankrijk zal niet dulden, dat het beginsel der non-interventie geschonden worde. (Nieuwe blijken van goedkeuring.) Maar het zal ook trachten voor te komen, dat de vrede, die behouden kon worden, in de waagschaal worde gesteld; indien de oorlog onvermijdelijk wordt, moet voor het oog der wereld blijken, dat wij hem niet begeerd hebben, en dat wij hem alleen ondernemen omdat men ons tusschen den oorlog en het opgeven onzer beginselen plaatste. Wij zullen er te sterker om wezen, wanneer wij bij de magt onzer wapenen de overtuiging van ons goed regt voegen (*Eene menigte stemmen met kracht:* Ja! ja! zeer goed! zeer goed!)

» Wij zullen dus voortgaan met te onderhandelen, en wij mogen met grond hopen, dat die onderhandelingen gelukkig zullen zijn; maar terwijl wij onderhandelen, zullen wij ons wapenen. Binnen weinig tijds, mijne heeren, zullen wij, terwijl onze vestingen voorzien en bezet zijn, vijf honderd duizend man voor het veld hebben; zij zullen door een millioen nationale garde gerugsteund worden; en de Koning zou, wanneer het noodig was, zich aan het hoofd der natie stellen.

(Bij die woorden wordt de minister eensklaps gestoord door bravo's en juichtoonen, die zoo wel in de vergaderzaal als op de publieke tribunes opgaan. *Leve de Koning! leve Frankrijk! leve de Vrijheid!* roepen onderscheidene afgevaardigden, en dit geroep wordt aldra door een groot aantal in de vergadering en door de burgers herhaald.)

De minister: » Wij zouden aaneengesloten optreden, sterk door ons regt en het vermogen onzer beginselen. Indien er bij het zien der drie kleuren stormen ontstonden, die ons behulpzaam waren, des te erger voor hen, die ze te weeg gebragt zouden hebben; wij zouden er aan de wereld niet verantwoordelijk voor zijn. (Bravo! bravo!)

» Als minister van financien moet ik u nog zeggen, dat de middelen, om den oorlog goed te maken, ons niet zullen ontbreken. De begrooting, welke wij gereed maken, zal aanzienlijke bezuinigingen op de gewone uitgaven aanbieden. Voor buitengewone uitgaven hebben wij 80 millioen, waarmede de verponding verminderd is, en gij weet, dat eene inkomste van 80 millioen bij leening een kapitaal van 14 à 1500 millioen vertegenwoordigt. (Algemeene blijken van groot genoegen). Wij hebben voor meer dan drie duizend millioen aan bosschen te verkoopen die voor ons weinig opbrengen, maar in handen van particulieren veel zouden opleveren. (Nieuwe blijken van goedkeuring). Wij zouden dus eene rijke hulpbron aan geld hebben bij de hulpbronnen aan manschappen welke onze heldhaftige bevolking ons aanbiedt.

» Dan ik herhaal met volle overtuiging, de vrede is veel waarschijnlijker dan de oorlog. Indien Frankrijk en Engeland den vrede verlangen, wanneer andere mogendheden dien wenschen, weten wij niet hoe ze gestoord zou kunnen worden. Wij zullen dus met onderhandelen voortgaan, doch onze onderhandelingen zullen door 500 duizend soldaten en een millioen nationale garde ondersteund worden.»

— De minister van oorlog heeft in deze zitting te gelijker tijd eene ligting van 80,000 man op de klasse van 1830 voorgesteld, en bij die gelegenheid het volgende gezegd: » Bij deze aanvraag heeft de regering geen ander doel, dan om de Fransche armee met de behoeften des tijds in evenredigheid te brengen. Van alle zijden hebben de mogenheden aan den Koning steeds de stelligste verzekering gegeven van derzelver voornemen om den vrede te handhaven. Dan er vallen gewigtige gebeurtenissen onder onze oogen voor; in een groot gedeelte van Europa hebben tegenwoordig min of meer aanzienlijke wapeningen plaats. Indien 's Konings ministers langer verzuimd hadden, u maatregelen voor te slaan, om Frankrijk in den hoogen rang, dien het bekleedt, te handhaven, zouden zij niet aan hunne gewigtige roeping beantwoord hebben. (Zeer goed! zeer goed!) In Frankrijk is men eenparig sterk voor den vrede. Frankrijk heeft bewijzen genoeg gegeven van zijn besluit, om zich met de binnenlandsche aangelegenheden van geen volk te bemoeijen, en zijne goede trouw kan dus niet verdacht worden. Sints lang zwoer het de veroveringszucht af, om allen op zijne vrijheid van binnen en onafhankelijkheid van van buiten bedacht te zijn (bravo! bravo!) maar zoo beiden immer bedreigd wierden, zouden onze armee en een millioen nationale garde ze weten te bevestigen. (Nieuwe toejuiching) De kalme, maar tevens ontzagverwekkende houding van Frankrijk moet, terwijl zij ons doel eerbiedigen, het zekerste onderpand van den vrede worden.»

— De meesten houden het daarvoor, dat wanneer men doordringt tot den grond van hetgeen de ministers voorgedragen hebben, er meer waarschijnlijkheid voor oorlog, dan voor vrede bestaat, hoezeer zij ook het tegendeel gezegd hebben. De prijzen der fondsen zijn dan ook sedert deze zitting niet weinig gedrukt geworden.

Een roijalistisch dagblad zegt het volgende:

« Zoo draagt het beginsel der revolutie van Julij dan zijne vruchten; en wij staan op het punt, om ter zake van eene theorie, die theorie van een beginsel van non-interventie, onze jongelingschap en onze schatten in eenen eindeloozen strijd op te offeren. »

MENGELWERK.

HET BOEKDRUKKEN EN DE BOEKHANDEL IN CHINA.

In de jaarboeken van *China* wordt ergens gezegd: « Men had reeds lang begonnen, boeken te schrijven, toen Kungdso (Confucius) zijne uittreksels en andere werken vervaardigde;" en op eene andere plaats: « Men heeft aangevangen, boeken te schrijven, zoodra men de schrijfkunst had uitgevonden." Ofschoon nu deze uitdrukkingen veel te onbepaald zijn, om er eenige meening op te gronden, en vooral de laatste niet letterlijk waar kan zijn, zoo mag men toch wel stellig beweren, dat de letterkunde der *Chinezen* tot zeer vroege tijden opklimt. Daar bestaan namelijk nog werken, die gerekend worden, 2500 of 2000 jaren vóór de geboorte van Christus geschreven te zijn; en derzelver uiterlijke gedaante bewijst duidelijk, dat het geene eerste proeven waren, daar het schrift toen reeds den hoogsten trap van volkomenheid had bereikt, en alle veranderingen, welke in lateren tijd gemaakt werden, den vorm der letteren eigenlijk niet betroffen. Bovendien bestaat er bij dit volk eene overlevering, dat er boeken geweest zijn, die veel ouder waren (*), dan de oudsten, die wij thans bezitten. En boeken zullen het wel niet geweest zijn, waarin de eerste proeven van schrift genomen werden; maar alles doet vermoeden, dat men met opschriften op steenen is begonnen, gelijk onder anderen Klaproth voldingend bewezen heeft.

Van de vroegste schrijfwijze nu blijkt zoo veel, dat men in de eerste tijden zich bediende van kleine bordjes uit bamboes die zeer dun, maar vrij hard waren, op welke men de schrijfteekens met een puntig ijzeren werktuig of met een mesje insneed. Zoo schreef men nog ten tijde van den grooten boekenbrand; door welke schrijfwijze het opzoeken der verbodene boeken wel zeer gemakkelijk, maar het geheimhouden derzelven bijna onmogelijk gemaakt werd. Zoodanig waren ook de in het huis van Confucius later gevondene handschriften. Ik weet niet, of men er nog van bewaart in de Keizerlijke verzamelingen: het zoude mij echter zeer verwonderen, zoo dit niet het geval ware, daar de *Chinezen* met groote zorgvuldigheid alles opzoeken en in veilige bergplaats brengen, wat slechts eenigermate sporen van oudheid draagt. Zoo veel is zeker, dat men niet zelden koperen platen ziet, op welke letterteekens gesneden zijn, die verscheidene eeuwen vóór de geboorte van Christus gemaakt schijnen te zijn. Overigens kan geschiedkundig bewezen worden, dat men inzonderheid zulke platen gebruikte voor Boeken, die men voor de late nakomelingschap bewaren wilde. Men schreef bovendien ook op lijnwaad, en op eene stof van boomwol of zijde; maar dit is nooit algemeen geweest, en bepaalde zich welligt tot enkele plegtige gelegenheden.

Eene groote verandering in de schrijfwijze had plaats, toen men het papier uitvond; want nu kon men zich niet meer van ijzeren griffels bedienen, maar moest eene stof uitvinden, die geschikt is, om er letters mede teekenen. Het papier werd en wordt nog uit boomschors gemaakt. Men gebruikt daartoe vooral bamboest. Het is gewoonlijk geelachtig; men heeft echter ook zeer wit papier, dat met het beste en fijnste uit *Europa* vergeleken mag worden. Het is ongemeen fijn en bijna doorzigtig, zoo dat men slechts op de eene zijde kan schrijven of drukken; daarom zijn alle bladen dubbel, en zoo zamengevoegd, dat men de onbeschrevene zijden niet bemerkt. Het ergste aan dit papier is, dat het de vochtigheid zoo ligt aantrekt, met stof overdekt en door de houtwormen verteerd wordt. Daarom moet men de boeken dikwerf afstoffen en uitkloppen. Men maakt ook papier uit boomwol; en dit is schooner en ook ligter te bewaren, dan het uit boomschors vervaardigde.

De *Chinezen* schatten in het algemeen alles hoog, wat op de bevordering der letterkunde betrekking heeft. Zoo noemen zij *seepao*, of *de vier kostbaarheden*; het *papier*, het *penseel*, dat zij, in plaats van pen, tot het schrijven gebruiken, den *inkt*, en het marmeren *napje*, waarin zij den inkt bereiden.

Het papier werd in de laatste eeuw vóór de geboorte van Christus uitgevonden, en hierop volgde weldra de uitvinding der boekdrukkunst. Men drukt thans nog in *China*, als ten tijde toen men de kunst het eerst uitvond, en gelijk de eerste drukkers in *Europa* gedrukt hebben; namelijk met eene soort van houtsnede. De boeken worden door een bekwaam schoonschrijver op dun, zacht en doorschijnend papier geschreven, hetwelk dan door den houtsnijder op harde, maar zoo veel mogelijk gladgemaakte bordjes gelijmd wordt. Daarna snijdt hij het hout tusschen de letters weg, zoodat deze eindelijk alleen uitkomen.

(*Het vervolg hierna.*)

(*) Men weet, dat de *Chinezen*, trotsch van aard zijnde, zich gaarne eene hooge oudheid toeeigenen, en dat derhalve op zoodanige overlevering niet veel te vertrouwen is.

ADVERTENTIEN.

TRANSPORTEN.

Den 14 Februarij 1831, M. A. SALOMONS Vendumeester, aan J. B. LOUZADA, van het Erf, aan de voorstad *Zeelandia*, La. A. No. 27.

Idem, M. A. SALOMONS Vendumeester, aan S. L. C. LE COUVREUR van het Erf, aan de voorstad *Zeelandia* La. A. No. 28 en 29.

HIJPOTHEEKEN.

Den 17den, JAMES ROBERTSON qq. DONALD CAMERON, DUNCAN CAMERON, en WILLIAM MACKINTOSH, *Eerste* Hijpotheek op de Plantaadje *Leasows* en *Clijde*, benevens *Tweede* Hijpotheek op de Plantaadje *Bellevue*, beiden ten behoeven COLIN CAMPBELL & Co. te *Glasgow*.

Paramaribo, den 18 *Februarij* 1831.
De fungerende Secretaris,
G. S. DE VEER.

Allen de genen, welke iets te vorderen hebben, van de verkochte Plantaadje *Spieringszorg*, tot en met den 24 Junij a. p., worden verzocht hunne rekeningen in blanco, aan het Kantoor van den ondergeteekende in te leveren, en na accoord bevinding betaling te ontvangen.

Paramaribo, den 16 *Februarij* 1831.
JAN DE JAGER Ez, qq. c. s.

De ondergeteekende, zal op Maandag den 28 dezer, des namiddags ten 4 uren voor het huis van den Overledene op de *Steenbakkersgracht*, door den Vendumeester J. E. LIJONS, doen verkoopen: eenen *INBOEDEL*, bestaande in: Goud en Zilverwerk, Goude en Zilveren Horlogien, Albasten Tafel Ornamenten, Galanterien en andere rariteiten, Aarde en Glaswerk, fijn op- en onopgemaakt Lijnwaad, Mans Klederen, Beddengoed, Paarden haren en Stroo Matrassen, Spiegels, Lampen en Schilderijen, wel onderhoudene Maghonijhouten en andere Meubelen, eene collectie regtsgeleerde Boeken, welluidende Violen en Muzijkwerken, Koper-, Tin-, IJzer- en Blikwerk waaronder eene nieuwmodische Badkuip, voorts een assortiment nagelnieuw Timmer-, Metzel- en Plantagie gereedschappen, diverse Fabrijkgoederen tot eene Koffij Plantagie behorende, en waaronder eene nimmer gebruikte Koffij-Waaijmolen, Wannen Zeeften en Schoppen, en laatstelijk eene familie van zes koppen Slaven.

Zijnde deze Goederen merendeels nagelaten door nu wijlen den Wel Edele Gestrenge Heer MR. P. C. VEREUL.

Paramaribo, den 18 *Februarij* 1831.
C. L. G. LINCKERS qq.

Den ondergeteekende, thans zijn vaste woonplaats, aan *Paramaribo*, hebbende, in de *Jode Bredestraat*, La. D. No. 12 B., recommandeerd zich in de gunst van 't geëerd Publiek, tot het maken van nieuw KOPER- en BLIKWERK, repareert en vertint ook alle soorten Keuken-gereedschappen.

GT. OPPENOORDE.

L. D. J. VAN BOMMEL

Heeft ontvangen per het Schip *Amsterdam*, Kapt. C. ABRAHAMS JR.

Boter, Zm. en Zwit. Kazen, Hammen, ¼ tonnen Zout Vleesch en Spek, en gekapte Ham in zout, Rookvleesch, Tongen, gerookte Ribben en Paterstukken, Aardappelen.

¼ en ½ Rookzalmen in blik, Mootzalm, Rolpens, Saucijsjes en Worst in vaatjes, ¼ Ankers Zuur en Rodekool, Snijboonen, Spersieboonen, Bloemkool in Lemandé potten.

Gebraden Osse Hazen en Kalfs Schijven luchtledig en ook in Boter ingelegd, Anchovis in stoopen, Elixir Stoughton, Eng. Mosterd, en Moutarde de Maille, Dragon Azijn, Florentijnsche en Genua Olie, Anchovis-Saus, Mouchérons, diverse Geleijen en Confituuren in potten, Banket, Secretaris, Sucade en Peper-Koek, Utrechtsche Theerandjes in trommels, diverse Suikerwerk, als: Unevellen, Chocolaadjes, Cozakken, Amandelen, geb. Amandelen, Dom. Klontjes, Suikererwtjes in flesjes, Vruchten op Brandewijn, diverse Liqueuren, en ook diverse Zuuren.

Rode en Madera Wijn in heele en halve oxhoofden en in kisten, wit en bruin Bier in oxhoofden, Wijnazijn in tiersjes, Coseaux St. Estephe en Ludon le Moine aller eerste qualiteit, Schlos Johannesberger en Rudesheimer A°. 1811, Genever op zwarte Bessen, Conjac in halve kelders.

Tabak in soorten, Snuif ad idem, s. f. Havana Sigaren, Sleepnetten, Hoepels, Steenen, Kalk, Cement en Tiggels.

De ondergeteekende van voornemens zijnde, binnen kort tot herstel zijner gezondheid, naar *Europa* te vertrekken, verzoekt bij dezen de al nog achterstallige Debiteuren, der geëxisteerd hebbende firma CORDUA & BOEDDINGHAUS, het door hun aan deze firma verschuldigde, in den tijd van *drie* weken te voldoen; met de waarschouwing nogtans dat na dien tijd, de in gebreken geblevene protentien, in regten zullen moeten worden gestrengeerd.

Paramaribo, den 14 *Februarij* 1831.
D. F. BOEDDINGHAUS,
qq. c. s.

S. O. FUCHS,

Heeft ontvangen met de laatste Schepen en biedt te koop aan;

Primo kwaliteit Eau de Cologne; *Amsterdamsche* Likeuren, uit de Fabriek HET LOOTSJE; Selserwater; Rijn Wijn van 1822, in kisten van 24 flesschen, en vaten van 2 aam; Lubecker Rollen-Koffijzakken Doek; fijn Vriesch Garen-Bont; Haarl. Linnen en Boekjes-Streep; Plattiljes; Creas à la Morlaix; zwart en gekleurd Callicos; Sateen Henneppen Drif; ⅞ Cambrics; effe en gebloemd Neteldoek; wit Diemet; Kante; Thulebandes; dito met Neige; effe ⁴⁄₄, ⁵⁄₄ en ⁶⁄₄ breede Bobinthule; Binnenwerk; Gordijn-Franjes; zijde en gaze, Modelint; wit Satijn; bl. zwart en zwart Priesterstof; ordinair Servietgoed; Dames Strochoeden; 2 en 3 draads Visschers- en Schoenmakers-Garen; Vellen gewascht- en Zool-Leer; Wellingtons-Kleed en Jongens Schoenen; Dames en Meisjes stoffen en marokijne dito, en diverse andere goederen meer.

SCHEEPS-TIJDING.

UITGEKLAARD.

Den 11den, de Nd. Am. Brik *Pactolus*, Kapt. J. F. SAFFORD, naar *Salem*; lading: 160 vaten Malassie.

Den 14den, het Schip *Suriname*, Kapt. W. LANDSAAT, naar *Amsterdam*; lading: 525 vaten Suiker, 51 balen schoone en 2 dito vuile Katoen, en 261 pond Lood.

Ter Drukkerij van de Erven C. J. FUCHS.